

KONINKLIJK
OUDHEIDKUNDIG
GENOOTSCHAP

jaarverslag

CLIX

2016

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Uitgebracht in de 159ste jaarvergadering op 20 maart 2017

door Chris P. van Eeghen

De leden

Vier leden verloren wij het afgelopen jaar door overlijden:

- de heer Prof.dr. R. Rentenaar, Denemarken
- de heer Mr. J.H. van den Hoek Ostende, Amsterdam
- mevrouw L. Couvee-Jampoller, Amsterdam
- de heer G.H. Gispén, Amsterdam

Wij danken hen voor hun vaak langdurige lidmaatschappen en herdenken hen.

In het jaar 2016 nam het aantal leden weer toe, van 693 leden in 2015 tot 731 aan het einde van 2016. Dit was te danken aan 49 nieuwe leden, die de enkele opzeggingen meer dan goed maakten. Deze nog steeds voortdurende stijging van het aantal leden verheugt het bestuur.

Vergaderingen/lezingen in 2016:

In Auditorium Rijksmuseum:

18 januari, René Dessing,
De Amsterdamse buitenplaatsen. Een vergeten stadsgeschiedenis (172 aanwezigen) met drankje na

15 februari, Jane Shoaf Turner,
Encyclopedias and Enjoyment: Collecting Drawings with a Purpose (123 aanwezigen)

21 maart 2016, 158ste Jaarvergadering & presentaties door Joyce Zelen, *Project centsprenten blokjes* en Commissie Atlas Amsterdam, *Schenking tekeningen aan Atlas Amsterdam* (86 aanwezigen) met drankje na

17 oktober, Margriet van Eikema Hommes,
'Hemelen op aarde'. De plafondschilderingen van Gerard de Lairesse voor burgemeester Andries de Graeff (148 aanwezigen) met drankje na

21 november 2016, Marjan Unger,
Waarom verzamel je moderne sieraden? (146 aanwezigen)

19 december, Giovanni Paolo Di Stefano,
Girls at the virginal. Domestic musical culture in the Golden Age, met muzikale begeleiding door Cécile Chartrain, virginaal en Garance Boizot, viola da gamba (114 aanwezigen) met drankje na

Activiteiten voor de leden:

16 januari: ontvangst in Gemeenlandshuis op de Diemerzeedijk te Diemen ter gelegenheid van de overdracht in langdurig bruikleen van het tegeltableau *Slag bij Duins* aan de Vereniging Hendrick de Keyser.

10 februari: rondleiding in Stadsarchief op tentoonstelling *Vincent van Gogh. 400 dagen Amsterdam*

18 en 19 februari: preview van de tentoonstellingen *Catwalk* en *Breitner: meisje in kimono* tijdens de reguliere openingstijden in de Philipsvleugel van het Rijksmuseum

2 april: Schouw tekeningen Atlas Amsterdam en schenking tekeningen door familie Schimmelpenninck van der Oye

30 augustus: exclusieve bezichtiging van Rembrandts 'Maarten & Oopjen' voor KOG-leden, tezamen met oud-medewerkers Rijksmuseum

5 en 6 oktober: preview van de *Hercules Segers* tentoonstelling tijdens de reguliere openingstijden in de Philipsvleugel van het Rijksmuseum

26 oktober: Museum Huis van Loon, inleiding en bezichtiging van de tentoonstelling *Gala Berline*

24 november: rondleiding op *Hercules Segers* tentoonstelling door H. Leeftang, P. Roelofs en D. Christoforou

10 december: Schouw waaiers door J. Polak en N. Cassee

Bestuur en Commissies:

Het bestuur bestond in 2016 uit:

- Chris P. van Eeghen, voorzitter
- Ineke Hellingman, secretaris
- Jaap Kamp, penningmeester
- Charlotte van Rappard-Boon, bestuurslid collecties
- Emmy Ferbeek
- Peter Schatorn

Daar Charlotte van Rappard-Boon en Emmy Ferbeek in 2017 uit het bestuur zullen treden, werden hun opvolgers, respectievelijk Yuri van der Linden en Mirella Gelauf, dit jaar ingewerkt.

Het bestuur kwam 5 keer in vergadering bijeen. Daarnaast bezochten bijna alle bestuursleden van tijd tot tijd het kantoor in de Teekenschool.

- 18 januari (2016/01) in de Mediatheek van de Teekenschool
- 15 februari (2016/02) in het KOG-kantoor
- 18 mei (2016/03) in de Vergaderzaal B in het Ateliergebouw
- 5 september (2016/04) in de vergaderzaal 1^e verdieping van Het Bureau
- 1 november (2016/05) ten huize van J. en M. Kamp-Heldring, Laren

Ook de commissies verrichtten op het kantoor of in depot werkzaamheden voor de verschillende collectie-onderdelen, zie hiertoe het verslag van de Commissies hierna. Met grote regelmaat zijn op het KOG-kantoor en in het KOG-depot bezig met het ontsluiten en bewerken van de verschillende collecties:

Janine Grunfeld en Eva Schimmelpenninck werkten wekelijks een ochtend aan de catalogisering van de Atlas Zeden en Gewoonten.

Jannie Polak en Nettie Cassee zijn nog bezig met het ompakken van de waaiers, waartoe zij met grote regelmaat op kantoor en in het depot kwamen. Aandacht is er geweest voor de Valkerij-collectie. Eerste overleg is gevoerd met Herman Roodenburg tot oprichting van een commissie Valkerij om de verzameling toegankelijker te maken.

KOG-jongeren

In 2016 nam het aantal jongeren leden van het KOG toe tot rond de 75.

Er is een jongeren-commissie ingesteld waarin zitting hebben:

- Wouter van der Horst
- Willem te Slaa
- Laura Klijs Sanders
- Aileen de Witte
- Karlijn Zeeuw van der Laan

28 juni: excursie van de jongeren naar het Collectiecentrum in Amsterdam noord van het Amsterdam Museum.

Marguerite van Poll en Wouter der Horst hebben een nieuwe website samengesteld, daar de vorige na zes jaar wel wat verouderd was.

In oktober is deze website gelanceerd.

Bijeenkomsten bestuur en/of commissies:

- 12 januari: borrel voor de commissieleden en andere vrijwilligers van KOG ten huize van Ch. van Rappard-Boon, Frans van Mierrisstraat 55.
- 8 februari: overleg afvaardiging bestuur met St. Sieraad in oprichting
- 8 februari: inwijding verbouwde KOG-kantoor

29 augustus: overdracht 4 charters aan Historisch Centrum Overijssel

- 1 november: bezichting van de reisnecessaires ten huize van J. en M. Kamp, Laren door bestuur en de oud-bestuursleden N.P. van den Berg en H. Manger Cats-van den Berg

Raad van Advies

Leden van de Raad van Advies zijn T. Dibbits, algemeen directeur Rijksmuseum, Ch. Stolwijk, directeur Rijksdienst Kunsthistorische Documentatie en mevrouw I.P. Asscher-Vonk, voorzitter van het bestuur van de Museumvereniging.

Op 12 december kwam de Raad met Chr.P. van Eeghen en Ch. van Rappard-Boon bijeen in het Bureau van het Rijksmuseum.

KOG-hoogleraar

Per 1 februari 2016 is dr. W.M.H. Hupperetz benoemd tot bijzonder hoogleraar op de leerstoel Nederlandse Cultuurgeschiedenis in het bijzonder de studie der voorwerpen, vanwege het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap bij de faculteit der Geesteswetenschappen der Vrije Universiteit.

Samenwerking met de Vereniging Rembrandt:

De samenwerking met de Vereniging Rembrandt d.m.v. een fondsenwervende KOG-Rembrandt Cirkel verloopt goed. Op deze Cirkel zou het KOG met instemming van de Vereniging Rembrandt een beroep kunnen doen bij aanschaf van belangrijke voorwerpen.

17 juni bijeenkomst Cirkel KOG-Vereniging Rembrandt ten huize van mevrouw P.E. Wessels-van Houdt.

8 december ontvangst bij Bijzondere Collecties rond Gerard en Leonard Valck's *Atlas Nova totius geographica telluris projectio* aangekocht met steun van de Cirkel.

Aanwinsten Schenken aan KOG:

Van de heer Peter Schatborn te Amsterdam:
*Beknopte Handleiding tot het vervaardigen van schaduwbeelden of
coptographische uitspanning voor hen die niets van de Teekenkunst verstaan,*
Utrecht 1851 (KOG-ZG-1-XVIII-VIII-39).
En een map met 72 knipsels door P.H. Bon.

Van de heer en mevrouw Kamp-Heldring te Laren 19 reisnecessaires, een
collectie die zij de afgelopen decennia verzameld hebben (KOG-2720 t/m
KOG-2738)

Livreiband van de familie Baumhauer-Von Seibler, textielhandelaren te
Amsterdam, kort na 1781. Geschonken door nazaat de heer drs. ir. F.A.
(‘Frans’) Klein (KOG-2739).

In langdurig bruikleen gegeven door KOG:

Tegeltableau met de Zeeslag bij Duins, 1639 (BK-KOG-253-263) aan de
Vereniging Hendrick de Keyser te Amsterdam, 16.1.2016

Bruiklenen aan tentoonstellingen

A. Objecten in KOG-beheer

Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, 'Asia in Amsterdam',
27.2.2016-5.6 2016:

KOG-AA-4-03-008 *M. van Musscher 'Portret van Nicolaes Witsen'*

National Gallery of Art, Washington 'From Drawings to Paintings in the Age of Rembrandt',
26.10.2016-2.1.2017:

KOG-AA-2-13-261 *Gerrit Adriaensz Berckheyde 'Gezicht op the Nieuwezijds Voorburgwal in Amsterdam'*

Stadsarchief Amsterdam, 'Amsterdam 1900. Foto's van Olie, Breitner, Eilers en tijdgenoten', 14.10.2016-5.2.2017:

- KOG-AA-1-41F-103 *Albert Greiner, 'Korenbeurs Amsterdam', 1883*
- KOG-AA-1-31A-30 *Onbekend, 'Nieuwezijds Kapel, zijgevel', 1896*
- KOG-AA-1-31-1A-01 *A.F.C. Heitmeier, Nieuwezijds Kapel, interieur, 1908*
- KOG-AA-1-55B-24 *Onbekend, Brand Stadsschouwburg, 1890*
- KOG-AA-1-36-47-01 *Onbekend, Burgerweeshuis, binnenplaats meisjes*
- KOG-AA-1-36-47-02 *Onbekend, Burgerweeshuis, gymnastiekles*
- KOG-AA-1-36-47-03 *Onbekend, Burgerweeshuis, koffietafel*
- KOG-AA-1-47L-166h *uitgave Delsman & Nolthenius, Album der Universiteit van Amsterdam, Hortus Botanicus*
- KOG-AA-1-47L-166j *uitgave Delsman & Nolthenius, Album der Universiteit van Amsterdam, Hortus Botanicus*

B. Objecten in beheer bij Rijksmuseum

- Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, 'Asia in Amsterdam',
27.2.2016-5.6 2016:

SK-A-528 Michiel van Musscher,
Portret van Johannes Hudde

- BK-Br-438 *Bloempiramide van Delfts aardewerk*
- KOG-000509/vol 19 *Grote Atlas van Joan Blaeu*
- KOG-OF-10 en 11 *Horti Medici Amstelodamensis*

- Bucerius Kunst Forum, Hamburg, 'A World Upside Down. Hieronymus Bosch's Century',
4.6.2016 t/m 11.9.2016:

- BK-KOG-755-A t/m G: *Gebeeldhouwde stijlen en consoles van eikenhout, afkomstig uit het z.g. Huis van Alva, Warmoesstraat, Amsterdam*

- Museum Het Rembrandthuis, 'Tekenen naar naaktmodellen in Rembrandts tijd', 12.2.2016 t/m 14.5.2016:
 - KOG-OF-2 Jan de Bisschop *Paradigmata graphices variorum artificium*, Amsterdam 1668?

C. Objecten in beheer bij andere instellingen dan Rijksmuseum

Sint Janshospitaal, Brugge, 'De Heksten van Bruegel'
 25.2.2016-26.6.2016:
Cornelis Jacobsz van Culemborch 'Kruierend Ijs'
 (KOG1078). In langdurig bruikleen bij Museum
 Rotterdam.

Retour langdurig bruikleen:

Aan Jhr. J. Six van Hillegom, Amsterdam, oktober 2016

- Groen lapje fluweel BK-NM-12183
- Twee messing strooibussen KOG-1021
- Twee eikenhouten kapiteeljes, KOG-1378, later RM-Z-108
- Schilderijlijst, KOG 649, later RM-C-57

Langdurig bruikleen overgegaan naar ander instelling:

- Houtsnijwerk 'David met de Harp', KOG-648, overgegaan van Frans
 Halsmuseum, Haarlem naar Bijbels Museum, Amsterdam, juli 2016

Restauraties

- Schoonmaken van de houtblokjes Centsprenten door vrijwilligster L. Bierens
 de Haan

Fotobestellingen: 19

DE VERZAMELINGEN

BIBLIOTHEEK

Algemeen:

De commissieleden, Geert-Jan Koot, Adriaan Plak en Ellen Grabowsky hebben regelmatig contact onderhouden over aangeboden boeken en mogelijke verwervingen.

Het is niet gelukt om op de najaarsveiling van Bubb Kuyper te Haarlem het vroeg 18de-eeuwse handschrift te verwerven van de catalogus van de bibliotheek van Van Alkemade, waarvan het KOG een afschrift uit de 19de eeuw bezit. De richtprijs van € 900 werd overboden tot € 2700. Het handschrift werd door de Koninklijke Bibliotheek aangekocht. ('Alkemade, K. van. *Catalogus Bibliothecae Manuscriptae inhoudende de Geschreve Boeken, Batavische, Historische Werken, en Tractaten en andere Letter-Schat, nevens de Kabinetten van de Zegelen, Medalien, Grave-geld, Rariteiten, Chartres, &c.* Probably autograph inventory, early 18th cent., pen and ink on paper, engr. frontisp. w. title "Bibliotheca manuscripta" (the second word entered in manuscript in a cut-out section), (8), 106 lvs., contemp. blindst. vellum. Part of the library of Van Alkemade and Van der Schelling, which was partly sold after the latter's death and partly remained in private hands. This second part was only sold in 1848)

De 55 boeken behoren tot de waaierscollectie van mej. I. van Eeghen zijn gecatalogiseerd door een medewerker van de bibliotheek van het Rijksmuseum (Onno Schellekens).

In het tijdschrift *De Boekenwereld* jaargang 32 (2016) nr. 2 (pagina 48-51) is een artikel over de bibliotheek van de Amsterdamse schutterij door Onno Schellekens gepubliceerd.

Beleidsvoornemens en projecten:

- A. Beschrijven van ca. 9 meter boeken en tijdschriften over munten en penningen. De in Nederland uitgegeven boeken voor 1801 in deze collectie zijn al opgenomen in de STCN.
- B. Aandacht voor conserverende maatregelen en incidentele restauraties van boekbanden.

Bruikleen aan tentoonstellingen:

- Museum Het Rembrandthuis, 'Tekenen naar naaktmodellen in Rembrandts tijd', 12.2.2016 t/m 14.5.2016:
- KOG-OF-2 Jan de Bisschop *Paradigmata graphices variorum artificium*, Amsterdam 1668?

- Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, 'Asia in Amsterdam', 27.2.2016-5.6 2016:
 - KOG-000509/vol 19 *Grote Atlas van Joan Blaeu*
 - KOG-OF-10 en 11 *Horti Medici Amstelodamensis*

Aanwinsten:

- Bruegel's witches: witchcraft images in the Low Countries between 1450 and 1700 / Renilde Vervoort. - Bruges : Van de Wiele, c. 2015
- Scherenschnitt und Schattenriss : kleine Geschichte der Silhouettenkunst / Ernst Biesalski. - 2., erw. Aufl. - München : Callwey, 1978
- Beknopte handleiding tot het vervaardigen van schaduwbeelden, of Coptographische uitspanning, voor hen die niets van de teekenkunst verstaan. - Utrecht : Petit & Comp., 1851.
- Martin Monnickendam / St. Vrienden van de schilder Martin Monnickendam / z.p. 2009 (3 delen)
- Drawings for paintings in the Age of Rembrandt / G. Luijten, p. Schatborn, A.K. Wheelock jr / Skira; Nat. Gallery of Art USA; Fondation Custodia / New York; London 2016
- Amsterdam 1900. Foto's van Breitner, Eilers en tijdgenoten / A. van Veen / Uitgeverij THOTH, Stadsarchief Amsterdam / Bussum, Amsterdam 2016

ATLAS VAN AMSTERDAM

Algemeen:

In de commissie hebben zitting Chris van Eeghen, Robert-Jan te Rijdt, Bert Gerlagh, Leonoor van Oosterzee en David Mulder

De commissie is voortgegaan met de beschrijving van de tekeningen, grotere formaten. Hiertoe is de commissie bijna elke maand bijeen geweest.

Voor de KOG-leden is op 2 april in het Auditorium van het Rijksmuseum een schouw gehouden rond de schenking Schimmelpenninck van der Oye, in samenhang met tekeningen uit de Atlas Amsterdam.

Bruiklenen aan tentoonstellingen:

- Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, 'Asia in Amsterdam', 27.2.2016-5.6.2016:

KOG-AA-4-03-008 *M. van Musscher 'Portret van Nicolaes Witsen'*

- National Gallery of Art, Washington 'From Drawings to Paintings in the Age of Rembrandt', 26.10.2016-2.1.2017:

KOG-AA-2-13-261 *Gerrit Adriaensz Berckheyde 'Gezicht op the Nieuwezijds Voorburgwal in Amsterdam'*

- Stadsarchief Amsterdam, 'Amsterdam 1900. Foto's van Olie, Breitner, Eilers en tijdgenoten', 14.10.2016-5.2.2017:

- KOG-AA-1-41F-103 *Albert Greiner, 'Korenbeurs Amsterdam', 1883*

- KOG-AA-1-31A-30 *Onbekend, 'Nieuwezijds Kapel, zijgevel', 1896*

- KOG-AA-1-31-1A-01 *A.F.C. Heitmeier, Nieuwezijds Kapel, interieur, 1908*

- KOG-AA-1-55B-24 *Onbekend, Brand Stadsschouwburg, 1890*

- KOG-AA-1-36-47-01 *Onbekend, Burgerweeshuis, binnenplaats meisjes*

- KOG-AA-1-36-47-02 *Onbekend, Burgerweeshuis, gymnastiekles*

- KOG-AA-1-36-47-03 *Onbekend, Burgerweeshuis, koffietafel*

- KOG-AA-1-47L-166h *uitgave Delsman & Nolthenius, Album der Universiteit van Amsterdam, Hortus Botanicus*

- KOG-AA-1-47L-166j *uitgave Delsman & Nolthenius, Album der Universiteit van Amsterdam, Hortus Botanicus*

ATLAS VAN AFBEELDINGEN BETREFFENDE ZEDEN EN GEWOONTEN

Algemeen:

De commissie van de Atlas Zeden en Gewoonten bestaat uit de leden: Daniel Horst, Janine Grünfeld, Machteld Löwensteyn, Eva Schimmelpenninck en Helen Schretlen (voorzitter).

De commissie kwam 2x bij elkaar, op 12 februari en op 13 oktober 2016. Daarnaast heeft op 29 februari een eerste overleg plaats gevonden met de nieuwe KOG hoogleraar, Wim Hupperetz omdat hij met zijn bachelor studenten de Atlas Z&G tot onderwerp wil maken.

Op 2 februari brachten Peter Schatborn en de voorzitter van de Atlas, Helen Schretlen, een bezoek aan de heer R. van Helden i.v.m. de voorbereidingen voor een schenking van een aantal tekeningen van Martin Monnickendam. In maart brachten enkele leden van de commissie een bezoek aan de heer B. Elias in Amersfoort i.v.m. een toegezegd legaat.

De invoer

Janine Grünfeld en Eva Schimmelpenninck voerden met veel geduld en kennis van zaken 1x per week prenten en tekeningen uit de Atlas Z&G in.

Het betrof silhouetten en knipsels, boerenbedriegers/tromp l'oeils, tekeningen uit de collectie De Vos en de aanwinsten.

Daniel Horst is bij de digitalisering van de Atlas de vraagbaak voor problemen en ondersteunt het duo waar nodig.

Bruikleen aan tentoonstellingen:

Er waren dit jaar geen aanvragen voor bruiklenen.

Aanwinsten:

- De heer Peter Schatborn te Amsterdam:

Een zeldzaam boekje over hoe knipsels te maken, met 15 voorbeelden, *Beknopte Handleiding tot het vervaardigen van schaduwbeelden of coptographische uitspanning voor hen die niets van de Teekenkunst verstaan*, Utrecht 1851 (KOG-ZG-1-XVIII A-VIII-39).

En een map met 72 knipsels door P.H.Bon.

- De heer Burchard Elias te Amersfoort:

Toezegging van een legaat van silhouetten en knipselkunst en een aantal boeken over knipselkunst.

WAAIERS

Algemeen:

De Commissie Waaiers bestond in 2016 uit Chris van Eeghen, Jannie Polak en Nettie Cassee.

De commissieleden J. Polak en N. Cassee zijn in 2016 drie en twintig keer bijeen gekomen.

Vouwwaaiers, brisewaaiers

Inmiddels zijn alle waaiers uit de collectie Isa van Eeghen omgepakt. Er zijn 48 dozen met waaiers gevuld, alle met circa twintig waaiers per doos in twee lagen op elkaar. De te dikke en/of te hoge waaiers zijn in één laag per doos geborgen. De dozen zijn genummerd met Arabische cijfers van 1 t/m 48.

De waaiers die door hun lengte niet in bakjes met een breedte-indeling passen, zijn geborgen in aangepaste dozen, circa 6-7 waaiers per bakje. Deze dozen zijn genummerd met Romeinse cijfers I t/m XII.

Vaste waaiers

De vaste waaiers zijn, door hun afwijkende vorm en formaat, geborgen in acht lades van een stalen ladenkast in het depot. De bodem van elke lade is bekleed met ibicel.

De waaiers liggen in de lades A t/m H.

Veren waaiers

De veren waaiers zijn nog niet omgepakt. Voor deze waaiers moet een passende berging en een standplaats gevonden worden. Het gaat om veertien waaiers uit de collectie Isa van Eeghen en drie waaiers die als schenking aan de waaiercollectie van het KOG toegevoegd zijn.

De vraag is of deze waaiers in het depot van het Rijksmuseum blijven of dat zij in het depot van Lelystad geborgen worden.

Waaiers in een eigen doos

Een aantal waaiers wordt elk in een eigen doos bewaard. Dit zijn waaiers die zijn gerestaureerd, die niet meer in gevouwen toestand opgeborgen kunnen worden, of in zeer slechte staat verkeren, alle uit de collectie Isa van Eeghen, plus een later aan het KOG geschonken uitgevouwen waaiër.

Waaiers in doosjes

Er is een begin gemaakt met de berging van waaierdoosjes die bij een waaiër horen, maar apart van de waaiers geborgen zijn. De doosjes worden goed gedocumenteerd en genummerd en bij elkaar in dozen geborgen.

Inventarislijsten

De inhoud van de waaierdozen en de ladenkast is gecontroleerd en vastgelegd op inventarislijsten.

In elke doos en lade ligt een inventarislijst met de betreffende waaiernummers.

Nummering van de verschillende waaiercollecties en schenkingen.

De waaiercollectie van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap bestaat uit drie deelcollecties:

- de waaiercollectie Isa van Eeghen
- de waaiercollectie Felix Tal
- toegevoegde schenkingen aan het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap.

Om de deelcollecties in stand te houden zijn deze apart genummerd.

- de waaiercollectie Isa van Eeghen, 1-0000 etc.
- de waaiercollectie Felix Tal 2-0000 etc.
- toegevoegde schenkingen aan het KOG 3-0000 etc.

Afbeeldingen

De gescande negatieven van de waaiercollectie Isa van Eeghen zijn inmiddels aan Adlib verbonden.

Activiteiten

Schouw

Voor de leden van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap werd op 10 december 2016 een Waaier-Schouw gegeven.

Als thema werd een deelcollectie van Chinese waaiers en waaiers met Chinoiserieën getoond. Na een inleiding met een PowerPointPresentatie in het auditorium van het Rijksmuseum kon een dertigtal waaiers 'geschouwd' worden in de voorruimte van het auditorium.

De Schouw werd door ca. 40 leden bezocht.

ZEGELS EN CHARTERS

Algemeen:

De twee leden van de commissie, dr. C.L. Verkerk en drs. G. van Herwijnen hebben in 2016 in een reeks bijeenkomsten de lezing en de presentatie van de KOG-oorkonden voortgezet ter voorbereiding van enige publicatie later.

In augustus vond door dr. Ch. van Rappard namens het bestuur van het KOG de overdracht plaats van vier oorkonden afkomstig van de O.L.V.

Broederschap in de St. Michaelskerk te Zwolle aan het Historisch Centrum Overijssel te Zwolle. De oorkonden handelen over het goederenbezit van de broederschap buiten Zwolle, 1409, 1447, 1493 en 1500.

Deze oorkonden zijn aangetroffen in de verzameling van het KOG, maar behoren niet tot de verzameling oorkonden zoals in 1954 geïnventariseerd door Mevrouw E.C.M. Prins.

De oorkonden zijn beter op hun plaats in het Zwolse archief.

SCHILDERIJEN

Algemeen

De commissie Schilderijen, bestaande uit Jenny Reynaerts, Norbert Middelkoop en Yuri van der Linden, heeft op 7 oktober overlegd over het viertal schilderijen dat onderzocht moet worden i.v.m. mogelijke afstoting. Er is contact gezocht met de Universiteit van Amsterdam om te zien of de schilderijen door studenten van de opleiding restauratoren onderzocht zouden kunnen worden. Over de vier schilderijen is inmiddels het volgende vastgesteld:

- V-205, Galant gezelschap, anoniem werk naar Abraham Bosse;
- V-13216 Maria met kind, vermoedelijk in de 19^e eeuw vervaardigd;
- V-207 Maria met kind (“Zwarte Madonna”, vermoedelijk in de 19^e eeuw vervaardigd).

Bruikleen aan tentoonstellingen:

- Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, ‘Asia in Amsterdam’,
27.2.2016-5.6 2016:

- SK-A-528 Michiel van Musscher, *Portret van Johannes Hudde*

- Sint Janshospitaal, Brugge, ‘De Heksten van Bruegel’ 25.2.2016-26.6.2016:
Cornelis Jacobsz van Culemborch ‘Kruierend Ijs’ (KOG1078). In langdurig
bruikleen bij Museum Rotterdam.

MUNT- EN PENNINGKABINET

Algemeen:

De commissie bestaat uit Marcel van der Beek (voorzitter), Gijs van der Ham en Jeroen de Wilde.

Aanwinsten:

Geen.

(De Jaarpenning 2016 is nog niet ontvangen.)

GEVELSTENEN EN BOUWFRAGMENTEN

Algemeen:

In de commissie hebben zitting Onno Boers secretaris, Jan Bosma en Nick Smit. Norbert van den Berg heeft zich teruggetrokken uit de commissie. Er zijn geen activiteiten te melden dit jaar. De commissie kwam niet bij elkaar dit jaar.

BURGERBEWAPENING EN SCHUTTERIJ

Algemeen:

De commissie bestaat uit de heren Peter Jansen en Rob Joghems en mevrouw Eveline Sint Nicolaas.

Allen hebben te kennen gegeven zich uit de commissie te willen terugtrekken. Er zijn informatieve gesprekken geweest over wie hen zouden kunnen opvolgen.

VOORWERPEN VAN GESCHIEDENIS EN KUNST

Algemeen:

In de commissie hebben zitting: Jet Pijzel-Dommisse, Dirk-Jan Biemond en Thijs Boers. Eind 2016 is Suzanne van Leeuwen, junior conservator / restaurator juwelen bij het Rijksmuseum tot de commissie toetreden. De werkzaamheden van de commissie VVGK hebben zich beperkt tot voorbereidend onderzoek naar de bijzondere verzameling reisnecessaires van de heer en mevrouw Kamp. Na een bezoek eind juni 2016 is een representatieve keuze gemaakt, waar de gehele commissie zich in kon vinden en die een bijzonder waardevolle uitbreiding zou kunnen zijn voor de collectie van het KOG.

Aanwinsten:

Ca. 5 meter zijden livreiband met het ingeweven wapen van de Amsterdamse familie Baumhauer-Von Scheibler, textiel handelaren en woonachtig aan de Herengracht; ca. 1781 zeer waarschijnlijk vervaardigd in Monschau, in een van de weverijen van de familie Von Scheibler.

Geschenk de heer F. Klein

Bruiklenen aan Tentoonstellingen via Rijksmuseum:

- Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, 'Asia in Amsterdam', 27.2.2016-5.6 2016:

- BK-Br-438 *Bloempiramide van Delfts aardewerk*

- Bucerius Kunst Forum, Hamburg, 'A World Upside Down. Hieronymus Bosch's Century',

4.6.2016 t/m 11.9.2016:

- BK-KOG-755-A t/m G: Gebeeldhouwde stijlen en consoles van eikenhout, afkomstig uit het z.g. Huis van Alva, Warmoesstraat, Amsterdam

ARCHITECTUUR- EN ONTWERPTEKENINGEN

Algemeen:

In de commissie hebben zitting de heren Reinier Baarsen, Pieter Vlaardingerbroek en Wolbert Vroom.

Pieter Vlaardingerbroek heeft de bestudering en inventarisatie van de collectie Kok (M-KOG-AA-6) zo goed als afgerond.

HOOGLERAAR

Activiteiten Buitengewoon hoogleraar Nederlandse cultuurgeschiedenis, in het bijzonder de studie der voorwerpen , aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, namens het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap

Per 1 februari 2016 benoeming van de hoogleraar door het College van Bestuur van de Vrije Universiteit van Amsterdam voor de periode van 5 jaar, voor 0,2 fte.

Algemeen:

Vergaderingen KOG bijgewoond:

- 29 februari, bezoek aan Atlas Zeden en Gewoonten, Rijksmuseum
- 21 maart Jaarvergadering KOG, Rijksmuseum
- 5 september, Bestuursvergadering KOG, Rijksmuseum
- 1 november, Bestuursvergadering, Laren

Academische plechtigheden:

1 juni: in cortège bij promotie Dos Elshout, Universiteit van Amsterdam

20 oktober: Dies Vrije Universiteit

27 oktober: Oratie prof. dr. Bas ter Haar Romeny , Vrije Universiteit

30 november: lid leescommissie verdediging proefschrift ‘Treasures in trusted hands’ door Dr. Jos van Beurden, Vrije Universiteit

Colleges aan de Vrije Universiteit

12 april: college over de Krim casus

Colleges in het kader van VU cursus ‘To have and to hold, History of Collecting and Exhibiting (1500-present)’

1 november: Introductie college

11 november: Bezoek aan Museum Van Loon en introductiecollege Biography of Collections

25 november: college VU Biografie van een straat – 800 jaar wonen in de Visserstraat te Breda, bij prof. Dr. Hans Renes

29 november: Etnography of objects

Nevenactiviteiten:

NWO

15 februari: technisch voorzitter Veni commissie, Utrecht

11 april: Veni commissie, Den Haag

28 november: commissie Archeologische vondsten van internationaal belang, Den Haag

Raad voor Cultuur

lid commissie arbeidsmarkt SER/RvC

lid commissie Musea Raad voor Cultuur

Overige lezingen/workshops

19-20 mei: Workshop Digital Heritage calls 2018-2020, H2020 Luxemburg

30 juni: lezing Digitaliseringscongres EU, Allard Pierson Museum

7-10 juli: organisatie van Museumcamp

6-9 oktober: Pisa Internet festival keynote The Digital Heritage Paradox

13-14 oktober: Conferentie Erfgoed en Innovatie NL-FR Parijs

14 November: Allard Pierson Museum – Neu einrichtung in paradox:

([http://www.landmuseum-](http://www.landmuseum-bonn.lvr.de/de/forschung/projekte/museen_neu_denken____tagung/museen_neu_denken.html)

[bonn.lvr.de/de/forschung/projekte/museen_neu_denken____tagung/museen_neu_denken.html](http://www.landmuseum-bonn.lvr.de/de/forschung/projekte/museen_neu_denken____tagung/museen_neu_denken.html))

Bijeenkomst Museum Evaluatie Team Amsterdam (META)

<https://www.meetup.com/MuseumEvaluationTeamAmsterdam/>

1 Augustus: Meet-up META

9 September: Meet-up META

Publicaties

W. Hupperetz, 'Ontmoetingen met de Oriënt', *Allard Pierson Mededelingen* 112- 2016, 1-2.

W. Hupperetz, 'Naar een nieuwe collectiepresentatie', *Allard Pierson Mededelingen* 113- 2016, 1-6.

W. Hupperetz, S. Hadi Hashemi, M. van der Vaart, J. Kamps, 'Effects of Position and Time Bias on Understanding Onsite Users' Behavior', *Proceedings of the 2016 ACM Conference on Human Information Interaction and Retrieval*, CHIIR 2016, Carrboro, North Carolina, USA, March 13-17, 2016.